

GÖZLƏNİLMƏZ GÖRÜŞ

Qazənfər KAZIMOV,
professor

(Əvvəli ötən saylarımızda)

2. Məni tanıtdır xalqıma. Mümkünsə mənim yazılarımı, mənim həyatımı yaz, çap etdir. Məncə, çox oxumalı bir elmi əsər kimi yazmaq olar. Səndəki dil, yazmaq üslubu heç kimdə yoxdur. Mənim yazılarım təxminən 150-200 səhifə olar. İstədim bir xatirə kimi, bir tərbiyə vasitəsi kimi özümdən bir yadigar qoyum. Şükür, texniki elmi əsərlərim çoxdur. Həm də ki, çox nüsxə lazım deyil. Mənə 100 ədəd, qalanlarını isə Bakıda kitabxanalara, yerlilərimizə verərdin. Mənə vacibdir bunu bilmək ki, belə iş neçəyə başa gələ bilər, gücüm çatarmı? Çünki pensiyadan başqa bir gəlirim yoxdur.

3. Mərhum qızım Sevil haqda ədəbi əsər yazmaq olar. Onun şeirlərini mən tərcümə etmişəm. Onun haqqında Ukrayna mərkəzi qəzetlərində çoxlu məqalə çap olunub. Onlardan da istifadə etmək olar. Çoxlu gündəliyi qalıb, şəkilləri qalıb. Belə bir şey etmək olsaydı,

ruhu çox şad olardı. Qəzənfər, mənim bu dediklərimi götür-qoy et. Əgər lazım bilsən, mənə xəbər ver, onların surəti nisənə yollayım, baxasan yarayırımı?!

Mən heç nədən inciyən adam deyiləm. Onsuz da məni tale çox incidib. Burada məktubu qurtarıram. Baş ağrısı verdim üçün üzr istəyirəm. Məktub uzun oldu. Çünki deməli olan sözlərin hamısını deyə bilmədim. Mümkün olsa, cavab yaz. Zəng et. Bağrıma basıb qucaqlayıram səni və bütün ailəni.

Vətənə çoxlu salamlar.

Valeh

*Tel.: 503-016 (ev).
950-22, Ukrayna, Krim,
Simferopol, pr.Pobedi, 346,
Orudjevu V.L. 22 mart 2007*

Salam, həmsoltanım, salam, Qəzənfər! Gətirdi Novruzda Həbəb xoş xəbər. Şadlığım, sevincim ikiqat oldu, Gözlərim qəhərdən yaş ilə doldu. Məktəbli vaxtımız, gənclik çağımız, Soltanlı kəndimiz, doğma obamız, Muradasıl arxı, meyvə bağımız, Aşıq Qurbanlı Dirı dağımız. Bir lövhə, kadr tək gözümdən keçdi. Ötən bu əlli il ömürdən getdi. Yad et, əllibəşə aprel ayını, Yanarxac tərəfə gedən yolu. O günü ikimiz çıxdıq səfərə, Çatdıq «sarıtorpaq» qazılan yerə. O vaxt arzu etdik rəssam olmağa. İnsan rəsmi çəkib, lövhə yazmağa. Mənimlə sənintək söhbət etdilər, «Başqa instituta get, gir» - dedilər. Taleyin apardı səni APİ-yə, Mən də sənəndə verdin çətin AZİ-yə. İndi də deyirəm: o vaxt, o dəmi - Əzimzadə adlı rəssam məktəbi Əql edib yolladı bizi düz yola, Çəkdiyimiz əmək bəhərli ola. Çox tikanlı, daşlı uzun yol keçdik, Həyatı öyrəndik, dostları seçdik. Heç də aldanmadıq qızıla, pula, Çevrilmədik bir an baş əyən qula. Məşhur alim olduq, ad-san qazandıq,

Nə qədər elmdən kitablar yazdıq. İndi sən dilşünas məşhur bir alim, Texnika elmidir mənim aləmin. Sən tədqiq elədin dil tarixini, Mən də neft elmindən aldım dərşimi. Sən şöhrət qazandın doğma Vətəndə, Mən də ad çıxartdım uzaq qürbətdə. Sənin yazdıqların ana dilində, Məcburən mən yazdım yadelli dildə. Sənin kitabların çıxdı Bakıda, Mən də çap olundum Daşkənd, Uxtada, Aşqabad, Kiyevdə və Moskvada, Lvovda, Bakıda, Tümen, Ufada. Səni tərif edir kitab, qəzetlər, Tələbən, şagirdlər, məşhur alimlər. Mənə hörmət etdi sadə neftçilər, Qazaxlar, qırğızlar, türkmən, özbəklər. Xaxollar, tatarlar, başqırd, çeçenlər. Harada olsaq da, bir şeyi andıq, Azəri oğluyduq, Göy oğuzdanıq! Bildik ki, damarda axan qanımız, Doğma, əziz Vətən, Odlar yurdumuz, Şirin Ana dilim, bu pak dilimiz, Namuslu, vicdanlı oba-elimiz Ən böyük varlıqdı bizə dünyada, Çəkdiyimiz zəhmət gətirdi fayda. Eloğlu! Qardaşım! Canım-ciyərim, Vətənin alimi, millət hünərim! Uzun illər yaşa, çevindir bizi, Lətifənlə güldür sən qəlbimizi. Çoxlu salam deyir sənə ailəm, Oğlum da, qızım da, nəvəm. Dilarəm. İnşallah, əminəm, biz görüşərik, Şirin söhbət edib, deyib-gülərik. Belə fərman yazıb bizi Yaradan, Xoş günlər görəcək yurd Azərbaycan! Unutmaz xalqımı o ulu Tanrı! Düşəcək yolumuz Soltanlı sarı. Bizləri gözləyir sökülmüş evlər, Sahibsiz, duasız qalan qəbirlər. Topcağ üzümlüyü, meyvə bağları, Möhtəşəm Dirı dağ, sünbül tarlası. Kəndimin klubu, xəstəxanası, Sevimli məktəbim, gənclik çağları. Övladın geriye çağırır Vətən! Yesir günə qalıb düşmənlərindən. Qoy «Qılınç-Qələm»dən gəlsin Fəxrəddin! Düşmənin qanını qılıncla töksün. Harayına gəlsək həm sən, həm də mən, O vaxt azad olar Soltanlı - Vətən!

* * *

SON SÖZ. Valehlə son danışığımızda onun son sözləri: "Krim vaxtı ilə saat 15, Bakı vaxtı ilə saat 17-dir. İndicə səninlə və Əli Rza ilə telefonda danışdım. Ürəyim boşaldı və yumşaldı. Əli Rzanın Xələfli olduğunu ürəkəndən hiss edirdim. Çox şadam ki, qiyabi görüşdük. Mənə söz verdiyi qəzeti mənə yolla-yın". (29 mart 2007).

Mən Valehin dediklərini qismən də olsa, yerinə yetirə bildim. 2012-ci ildə kəndimizin bütün tirələrinin 300 illik şəcərəsini əks etdirən kitab çap etdim və onu şagird yoldaşlarım Valeh Orucov, Hüseyn Alisoy və Vahid Hacıyevin unudulmaz xatirəsinə həsr etdim. Valeh özünün şeir və poemalarını, Sevilin xatirə yazılarını və atasının tərcümə etdiyi şeirləri, bir qədər də pul göndərmişdi. Bir qədər də özüm pul qoyub Valehin və qızının yazılarını tam əhatə edən "Yanğılı ürəyin şərarələri" adlı, qızının, özünün rəngli şəkilləri ilə yaxşı bir kitab çap etdirdim və bir qismini burada qohumlarına yayıb, qalanını göndərdim özünə.

Valeh son məktubu göndərəndə mənhus xərcəng xəstəliyindən əziyyət çəkirmiş. 2007-ci ilin ortalarında, materialları göndərəndən az sonra, yaxşı ki, kitabı çap etdirib özünə çatdırı bildim. Kitabı alıb vərəqlədikdən bir neçə gün sonra vəfat etmişdir.

Onun fiziki və mənəvi gözəlliyi, istedad və əməyi, faciəli həyatı heç vaxt yadımdan çıxmır. Kadrlar şöbəsi müdiri N.Babayev kimilərin "Kağızın Özbəkistanadır, rədd ol oraya get", - deməsi kimi yaramaz münasibət olmasa idi, bu böyük vətəndaş həm ölkəmizə böyük xeyir verə bilər, həm də bir qədər az faciəli həyat yaşayardı - torpaq dərdindən üzülsə də, Sevil dərdi yandırır külə döndərməzdi.